

Obsah

Seznam autorů	11
Předmluva lektora	13
Předmluva editora publikace	19
1 Základní pojmy	23
2 Zdravotnická dokumentace	25
2.1 Zásady vedení zdravotnické dokumentace	25
2.2 Dokumentace vedená o pacientovi na lůžkovém oddělení (chorobopis) ..	25
2.2.1 Přijímací zpráva	26
2.2.2 Epikríza (shrnutí)	26
2.2.3 Závěrečná zpráva (propouštěcí zpráva)	27
2.2.4 Teplotka a dekurz	28
2.2.5 Žádanky a nálezy	28
2.3 Dokumentace pořizovaná při úmrtí pacienta	29
2.3.1 List o prohlídce mrtvého (úmrtní list)	29
2.3.2 Zpráva příbuzným o úmrtí pacienta	29
2.3.3 Protokol o předání a převzetí osobních věcí zemřelého	29
2.4 Dokumentace vedená o pacientovi v ambulanci (ambulantní karta)	30
2.5 Reverz	30
2.5.1 Negativní reverz	30
2.5.2 Pozitivní reverz	30
2.6 Elektronicky vedená zdravotnická dokumentace	31
2.7 Poskytování zdravotnické dokumentace	33
3 Základní vyšetřovací metody, postup při vyšetření nemocného	35
3.1 Anamnéza	35
3.1.1 Rodinná anamnéza (RA)	36
3.1.2 Osobní anamnéza (OA)	37
3.1.3 Pracovní a sociální anamnéza (PA a SA)	37
3.1.4 Farmakologická anamnéza (FA)	37
3.1.5 Anamnéza alergií (alergie)	37
3.1.6 Anamnéza abúzu (abúzus)	37
3.1.7 Gynekologická a andrologická anamnéza (GA a AA)	38
3.1.8 Fyziologické funkce (FF)	38
3.1.9 Anamnéza současného onemocnění (nynější onemocnění – NO)	38
3.2 Subjektivní příznaky	38
3.2.1 Nespecifické příznaky	39
3.2.2 Specifické příznaky	39
3.3 Fyzikální vyšetření	51
3.3.1 Pohled (inspekce, aspekce)	51
3.3.2 Pohmat (palpace)	52
3.3.3 Poklep (perkuse)	53

3.3.4	Poslech (auskultace)	54
3.3.5	Vyšetření čichem	61
3.4	Základní měření	62
3.4.1	Tělesná teplota	62
3.4.2	Dechová frekvence a dýchání	66
3.4.3	Pulz (tep)	68
3.4.4	Měření krevního tlaku	69
3.4.5	Hmotnost a výška	71
4	Vyšetření celkového stavu nemocného	73
4.1	Vědomí	73
4.1.1	Kvalitativní poruchy	73
4.1.2	Kvantitativní poruchy	73
4.2	Poloha	75
4.3	Postoj a chůze	75
4.4	Abnormální nechtěné pohyby (hyperkineze)	76
4.4.1	Tik	76
4.4.2	Třes (tremor)	76
4.4.3	Křeče (spazmy)	76
4.5	Habitus	76
4.6	Změny hlasu a poruchy řeči	77
4.6.1	Změny hlasu	77
4.6.2	Poruchy řeči	77
4.7	Kůže	77
4.7.1	Barva kůže	77
4.7.2	Kožní vyrážka	79
4.7.3	Patologické kožní útvary a jizvy	79
4.7.4	Krvácení do kůže	80
4.7.5	Vlhkost kůže	80
4.7.6	Napětí (turgor) kůže	80
4.8	Otok	80
4.9	Kožní adnexa	81
4.9.1	Změny ochlupení	81
4.9.2	Změny nehtů	81
5	Vyšetření hlavy	83
5.1	Vyšetření hlavy pohledem	83
5.1.1	Tvar lebky	83
5.1.2	Poloha a pohyby hlavy	83
5.1.3	Obličej	83
5.2	Vyšetření hlavy poklepem a pohmatem	84
5.3	Vyšetření očí	85
5.3.1	Oční bulby	85
5.4	Vyšetření nosu	86
5.5	Vyšetření rtů a dutiny ústní	86
5.5.1	Rty	86
5.5.2	Dutina ústní	87
5.6	Vyšetření uší	88

6	Vyšetření krku	89
6.1	Vyšetření krčních arterií	89
6.2	Vyšetření krčních žil	89
6.3	Vyšetření štítné žlázy	89
6.4	Vyšetření lymfatických uzlin	90
7	Vyšetření hrudníku, plic a srdce	95
7.1	Hrudník	95
7.1.1	Abnormální a patologické tvary hrudníku	96
7.2	Plíce	97
7.2.1	Plicní syndromy	97
7.3	Srdce	100
7.3.1	Fyzikální nálezy u nejčastějších chlopenních a zkratových vad v dospělosti	102
7.3.2	Perikardiální třecí šelest	105
7.4	Mediastinální syndrom	105
8	Vyšetření prsu	107
8.1	Ženský prs	107
8.2	Mužský prs	107
8.3	Vyšetření prsu	108
9	Vyšetření břicha	111
9.1	Fyzikální vyšetření břicha	112
9.2	Vyšetření stolice	116
9.2.1	Mikroskopické vyšetření	116
9.2.2	Makroskopické vyšetření	116
9.3	Tekutina v dutině břišní	117
9.3.1	Ohraničená tekutina	117
9.3.2	Volná tekutina	117
10	Vyšetření jater	119
10.1	Fyzikální vyšetření jater	119
10.2	Hlavní příznaky onemocnění jater	121
10.2.1	Žloutenka (ikterus, icterus)	121
10.2.2	Portální hypertenze	123
10.2.3	Portosystémová encefalopatie	123
10.2.4	Ascites	124
10.2.5	Dyspepsie a bolest u chorob jater	124
11	Vyšetření žlučníku, žlučových cest a slinivky břišní	125
11.1	Vyšetření žlučníku a žlučových cest	125
11.2	Vyšetření slinivky břišní	126
12	Vyšetření sleziny	127
12.1	Fyzikální vyšetření sleziny	127
12.2	Splenomegalie	128
13	Vyšetření urogenitálního systému	131
13.1	Vyšetření ledvin	131

13.2	Vyšetření močového měchýře	132
13.3	Smyslové posouzení moči	132
13.4	Vyšetření zevních pohlavních orgánů	134
14	Vyšetření končetin a páteře	135
14.1	Vyšetření celkovým pohledem	135
14.2	Vyšetření kloubů	135
14.3	Vyšetření měkkých tkání lokomočního systému	139
14.4	Vyšetření nervového systému	140
14.5	Syndromy horní hrudní apertury	140
14.6	Vyšetření páteře	140
15	Vyšetření angiologické (tepen, žil a lymfatických cév)	145
15.1	Žíly	145
15.2	Tepny	147
15.3	Lymfatické cévy	150
16	Preventivní onkologické vyšetření	151
16.1	Epidemiologie nádorů	151
16.2	Role a možnosti sekundární prevence	151
16.3	Incidence nádorových onemocnění	152
16.3.1	Incidence nádorů v závislosti na typu a věku	152
16.3.2	Incidence nádorů v závislosti na genetické predispozici	152
16.4	Preventivní onkologické vyšetření a komplexní vyšetření	152
16.5	Odběr anamnézy	153
16.6	Algoritmus preventivního vyšetření	153
17	Orientační neurologické vyšetření	157
17.1	Anamnéza cílená na neurologické obtíže	157
17.2	Zhodnocení úrovně vědomí	157
17.2.1	Glasgow Coma Scale	157
17.2.2	Hodnocení poruchy vědomí podle Drábka	158
17.3	Vyšetření mentálního stavu	158
17.4	Vyšetření hlavových nervů	159
17.5	Hodnocení motorických a senzitivních funkcí	165
17.5.1	Vyšetření svalové síly	165
17.5.2	Vyšetření svalového tonu	167
17.5.3	Vyšetření fyziologických a patologických reflexů	167
17.5.4	Vyšetření svalové koordinace (hodnocení integrity mozečku)	169
17.5.5	Vyšetření stoje a chůze	170
17.5.6	Vyšetření senzitivních funkcí	171
17.6	Vyšetření meningeálních jevů	171
18	Vyšetření geriatrického pacienta	173
18.1	Specifika geriatrického pacienta	173
18.2	Odběr anamnézy	173
18.3	Fyzikální vyšetření a diagnostika	174
18.4	Vyšetření mentálního stavu	175
18.5	Specifika CGA v přístupu ke geriatrickým nemocným	176

19	Laboratorní vyšetření	183
19.1	Vyšetření moči	183
19.1.1	Odběr a sběr moči pro fyzikální, chemické, mikroskopické a mikrobiologické vyšetření	183
19.1.2	Fyzikální vyšetření moči	185
19.1.3	Chemické vyšetření moči	187
19.1.4	Vyšetření močového sedimentu	189
19.1.5	Mikrobiologické vyšetření moči	191
19.2	Vyšetření krve	191
19.2.1	Biochemické vyšetření krve	192
19.2.2	Hematologické vyšetření	203
19.2.3	Vyšetření koagulace	205
19.3	Vyšetření kostní dřeně	208
19.4	Imunologické laboratorní vyšetření	210
19.4.1	Sérologické imunologické testy	211
19.4.2	Buněčné imunologické testy	214
19.5	Vyšetření před transfuzí	214
19.6	Vyšetření sputa	215
19.7	Vyšetření hrudního punktátu	216
19.8	Vyšetření ascitického punktátu	218
20	Speciální vyšetřovací metody	221
20.1	Vyšetřovací metody v kardiologii	221
20.1.1	RTG vyšetření	221
20.1.2	Základy povrchové elektrokardiografie	222
20.1.3	Ambulantní monitorování krevního tlaku	241
20.1.4	Ultrazvukové vyšetření srdce (echokardiografie)	241
20.1.5	Zátěžové vyšetření v kardiologii	248
20.1.6	CT (výpočetní tomografie) srdce	254
20.1.7	MRI (zobrazení magnetickou rezonancí) srdce	254
20.1.8	Radionuklidové metody vyšetření srdce	254
20.1.9	Levostranná a pravostranná srdeční katetrizace	255
20.1.10	Elektrofyzilogické vyšetření	258
20.1.11	Endomyokardiální biopsie	258
20.2	Vyšetřovací metody v angiologii	259
20.2.1	Vyšetření cév rentgenem	259
20.2.2	Vyšetření výpočetní tomografií (CT)	259
20.2.3	Vyšetření zobrazením magnetickou rezonancí (MRI)	259
20.2.4	Radionuklidové metody	260
20.2.5	Ultrasonografické vyšetření	260
20.2.6	Pletyzmografie	261
20.2.7	Treadmill – chůze na pohyblivém koberci	262
20.3	Vyšetřovací metody v pneumologii	262
20.3.1	Rentgenologické vyšetření	262
20.3.2	Vyšetření výpočetní tomografií	264
20.3.3	Vyšetření zobrazením magnetickou rezonancí (MRI)	265
20.3.4	Ultrasonografické vyšetření	265
20.3.5	Radioizotopová vyšetření	266

20.3.6	Funkční vyšetření plic	266
20.3.7	Endoskopické vyšetřovací metody v pneumologii (bronchoskopie)	274
20.3.8	Angiografie a bronchografie	277
20.3.9	Torakoskopie nebo videoasistovaná torakoskopie (VATS)	277
20.3.10	Biopsie	277
20.4	Vyšetřovací a diagnostické metody v gastroenterologii a hepatologii ...	278
20.4.1	Rentgenologické metody	278
20.4.2	Ultrasonografické metody	279
20.4.3	Výpočetní tomografie	283
20.4.4	Zobrazení magnetickou rezonancí	283
20.4.5	Radionuklidová vyšetření	283
20.4.6	Ostatní vyšetřovací metody	283
20.4.7	Endoskopické metody v gastroenterologii	284
20.4.8	Hlavní (klinicky užívané) diagnostické metody v gastroenterologii	289
20.5	Vyšetřovací metody v nefrologii	294
20.5.1	Funkční vyšetření ledvin	294
20.5.2	Morfologické vyšetření ledvin	296
20.6	Vyšetření sleziny pomocí zobrazovacích metod	300
20.7	Vyšetření lymfatických uzlin	301
20.7.1	Ultrasonografie	301
20.7.2	Výpočetní tomografie (CT) a zobrazení magnetickou rezonancí (MRI)	302
20.7.3	Pozitronová emisní tomografie (PET)	302
20.7.4	Bioptické vyšetření lymfatických uzlin	303
20.7.5	Diferenciální diagnóza zvětšených lymfatických uzlin	304
20.8	Vyšetření prsu instrumentálními metodami	305
20.9	Vyšetřovací metody v endokrinologii a diabetologii	307
20.9.1	Vyšetřovací metody v endokrinologii	307
20.9.2	Vyšetřovací metody v diabetologii	309
21	Aplikace léků	313
21.1	Enterální podání	313
21.2	Parenterální podání	313
22	Dietní systém	317
	Literatura	319
	Zkratky	321
	Rejstřík	327
	Souhrn	335
	Summary	336